

7/10989

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/212/486
Konu : Yazılı soru önergesi

01.02/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 03/12/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-17585 sayılı yazı,
b) 16/12/2009 tarihli ve 2619/6090 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Hatay Milletvekili Süleyman Turan Çirkin tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10989 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/211/485
Konu : Yazılı soru önergesi

01.02/2010

Sayın Süleyman Turan ÇİRKİN
Hatay Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10989 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- Anayasanın;

1- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138 inci maddesinde,

"Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görölmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.";

2- "Hâkim ve savcılarının denetimi" kenar başlıklı 144 üncü maddesinde,

"Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (Hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma, Adalet Bakanlığının izni ile adalet müfettişleri tarafından yapılır. Adalet Bakanı soruşturma ve inceleme işlemlerini, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırabilir.";

B- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması" kenar başlıklı 135 inci maddesinde,

"(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştirildikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kayıtlar derhâl yok edilir.

(3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

(5) Bu madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

(6) Bu madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

- a) Türk Ceza Kanununda yer alan;
 1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),
 2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),
 3. İşkence (madde 94, 95),
 4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),
 5. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
 6. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
 7. Parada sahtecilik (madde 197),
 8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, madde 220),
 9. Fuhuş (madde 227, fıkra 3),
 10. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),
 11. Rüşvet (madde 252),
 12. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282),
 13. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315),
 14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.
- b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.
- c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,
- d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.
- e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

(7) Bu maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz.";

C- 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun;

1- "Soruşturma" kenar başlıklı 82 nci maddesinde,

"Hakim ve savcıların görevden doğan veya görev sırasında işlenen suçları, sıfat ve görevleri gereğine uymayan tutum ve davranışları nedeniyle, haklarında inceleme ve

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

soruşturma yapılması Adalet Bakanlığının iznine bağlıdır. Adalet Bakanı inceleme ve soruşturmayı, adalet müfettişleri veya hakkında soruşturma yapılacak olandan daha kıdemli hakim veya savcı eliyle yaptırılabilir.

Soruşturma ile görevlendirilen hakim ve savcılar, adalet müfettişlerinin 101 inci maddedeki yetkilerini haizdirler.";

2- "Yetkiler" kenar başlıklı 101 inci maddesinde,

"Adalet müfettişleri lüzum gördükleri kimseleri yeminle dinler gerektiğinde istinabe yoluna başvurabilir ve soruşturmanın zorunlu kıldığı hallerde arama yaparlar. Sübut delillerini, gereken bilgileri bütün daire ve kuruluşlardan doğrudan doğruya toplarlar. Adalet müfettişlerince yapılacak denetim, inceleme ve soruşturmalarda ilgili kuruluş ve kişiler istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadırlar.",

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Türkiye Cumhuriyetinde, yargı bağımsızlığı ile hâkimlik ve savcılık teminatı Anayasa ve kanunlarla tam bir güvence altına alınmıştır. Ancak, tüm demokratik ülkelerde olduğu gibi Devletin hiçbir erkine ve kurumuna, bu erki kullanan kamu görevlilerine sınırsız ve sorumsuz bir alan bırakılmamıştır. Kişilerin hürriyetlerini kısıtlayabilmeye kadar çok özel yetkilerle donatılmış hâkim ve Cumhuriyet savcılarının suç işleme özgürlüğü tanınmamıştır.

Suçluları soruşturma ve kovuşturmakla görevli hâkim ve Cumhuriyet savcıları, kendileri suç işlediğinde uygulanacak usul konusunda mevzuatımızda herhangi bir boşluk bulunmamaktadır.

Hâkim ve Cumhuriyet savcıları tarafından bir suç işlendiğinin iddia olunması halinde, Anayasanın 144 üncü maddesinde düzenlenen hüküm gereğince, Cumhuriyet savcıları kendileri doğrudan soruşturma yapamayacağından konuyu Bakanlığımıza bildirmekte, Bakanlığımızca iddianın ciddi bulunması halinde konunun tahkiki için bir adalet müfettişi veya muhakkik soruşturma yapmak üzere görevlendirilmektedir.

III- Soru önergesinde yer alan hususlarla ilgili olarak ayrıntılı açıklamalar içeren ve Bakanlığımızın internet sitesinde de yayımlanan 12/11/2009 tarihli ve 23 sayılı Basın Açıklamamızda,

"Yazılı ve görsel basında yer alan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ve Yargıtay santral telefonlarının dinlendiği iddiasıyla ilgili haberler ve açıklamalar üzerine aşağıdaki hususlarda kamuoyunun bilgilendirilmesine gerek görülmüştür.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü bir soruşturma sırasında bazı hakim ve Cumhuriyet savcılarının da isimlerinin geçmesi üzerine konu Bakanlığımıza intikal ettirilmiştir. Bu evrakta adı geçenler hakkındaki iddiaların açıklığa kavuşturulması bakımından, inceleme yapılması ve delil elde edilmesi halinde soruşturmaya geçilmesi için 15.04.2008 ve 05.09.2008 tarihli onaylar ile Bakanlığımızca izin verilmiştir.

Bu çerçevede görevlendirilen adalet müfettişleri, kendilerine tevdi edilen belgelerde yaptıkları incelemeler sonucunda, ilgili 56 hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkında delillerin toplanması amacıyla bu kişilerin telefonlarının dinlenmesini mahkemeden talep etmişlerdir. Bu talep üzerine görevli ve yetkili mahkeme tarafından ilgili hâkim ve Cumhuriyet savcıları hakkında dinleme kararı verilmiştir.

Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yapılan inceleme sonucunda aralarında İstanbul Cumhuriyet Başsavcısının da bulunduğu 46 hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkında 16.09.2009 tarihli rapor ile soruşturmaya geçilmesine yer olmadığı teklif edilmiştir.

Soruşturması tamamlanan Ömer Faruk EMİNAĞAOĞLU ve Osman KAÇMAZ'la ilgili evrak tefrik edilerek yetkili mercilerine gönderilmiştir. Diğerleriyle ilgili işlemler devam etmektedir.

Soruşturma kapsamında ilgililerin odalarında kullandıkları telefon numaraları

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

hakkında mahkemelerce dinleme kararı verilmiş ve yetkili makamlarca bu doğrultuda işlem yapılmıştır. Dinleme kararı verilen ve bazı basın yayın organlarında Yargıtay santrali olduğu ileri sürülen telefon numarası Yargıtay Birinci Başkanlığı adına kayıtlı, soruşturmada ismi geçen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Omer Faruk EMİNAGAOĞLU'na tahsisli ve odasında kullandığı telefon numarasıdır. TİB Başkanının yaptığı açıklamaya göre bu numara da teknik sebeplerle dinlenememiştir. Kamuoyuna yansıdığı şekilde Yargıtay ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına bağlı santrallerin ve bu santrallere bağlı görüşme yapan tüm hâkim ve Cumhuriyet savcılarının dinlenmesinin talep edilmesi ve dinlenmesi hiçbir şekilde söz konusu değildir.

Yukarıda belirtilen 56 kişi dahil son 5 yıl içerisinde adalet müfettişlerinin talebi üzerine toplam 69 hâkim ve Cumhuriyet savcısı hakkında mahkemelerce dinleme kararı verilmiştir. Kaldı ki, bu bilgi Bakanlığımızca 19 Mayıs 2009 tarihinde yapılan basın açıklamasında kamuoyuna duyurulmuş ve o tarihten sonra müfettişlerce yeni bir dinleme kararı istenilmemiştir.

11.206 hâkim ve Cumhuriyet savcısı ile 70 milyon vatandaşımızın Adalet Bakanlığı'na dinlettirildiği iddiaları gerçek dışı olup, bilgi kirliliği oluşturmaya ve kamuoyunu yanıltmaya yönelik bilinçli bir saptırmadır.

Benzer iddialar hakkında Bakanlığımızca değişik tarihlerde çok sayıda açıklama yapılmasına rağmen maksatlı olarak üretildiği düşünülen gerçek dışı iddia ve yorumların ısrarla sürdürülmesi, yürütülmekte olan soruşturma ve davaları etkileme çabası olarak değerlendirilmektedir.

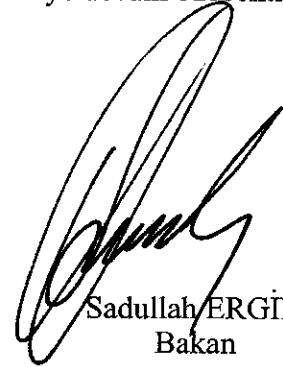
...

Adalet Bakanlığı, Anayasa ve kanunlarla kendisine verilen görevleri, bu güne kadar olduğu gibi bundan sonra da hukuka uygun şekilde yerine getirmeye devam edecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur."

İfadelerine yer verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan